

Mandalina Vadisi

Автор(и): Растителна защита
Дата: 03.06.2022 Брой: 6/2022

Neretva Nehri vadisinde, Ploče, Metković ve Opuzen arasında, narenciye bahçeleriyle dolu geniş bir alan bulunur.

Nehir deltası 20.000 hektarı kaplar; bunun 8.000 hektarı Bosna-Hersek'te Hutovo Blato Doğa Parkı'na, 12.000 hektarı ise Hırvatistan'a aittir. Burada Neretva üç kola ayrılır ve her birinden, 196 kilometrekarelik bir alana yayılan parsellerin sulanması için binlerce daha küçük kanal dallanır. Başlangıçta delta 12 büyük kol oluşturuyordu ve geçmişte Neretva korsanlarının uzun sazlıklarda barınak bulduğu, geçilmez bir bataklık alanıydı. Ancak bataklıklar, geçen yüzyılda sıtma salgınlarının ardından kurutuldu ve o zamandan beri Split ile Dubrovnik arasındaki bu bölgede Avrupa'nın en verimli bölgelerinden biri yer almaktadır. Burada başta meyve ve sebzeler olmak üzere, 8 farklı tür portakal ve mandalina, kivi, nar, kavun, limon, hurma ve diğer tropikal

meyveler yetiştirilir. Ancak mandalinalar, iklimin daha sıcak olması nedeniyle ağırlıklı olarak vadi'nin Hırvatistan kısmında yetiştirilir.

Geniş tarımsal önemi nedeniyle Neretva Deltası'na "Hırvat Kaliforniyası" da denir.

Nehrin delta alanı boyunca, Eylül başında olgunlaşmaya başlayan bir milyondan fazla mandalina ağacı yetişir. Dalmaçya'nın sayısız plantasyonlarında yetiştirilen diğer narenciye ve ürünler de vardır. Ancak tam da mandalinalar, Neretva Vadisi'nin sembolü haline gelmiş ve yerel halkın ana gelir kaynağı olmuştur. Mandalina Hırvatistan'a 20. yüzyılın ilk yarısında geldi. Daha spesifik olarak, *Unshiu* çeşidi mandalina fideleri, o zamanlar Yugoslavya Krallığı ile ticaret yapan Japon konsolosunun hediyesi olarak 1933'te uzak Japonya'dan ülkeye ulaştı. Zamanla, yüksek verimleri nedeniyle, o zamana kadar yetiştirilen üzümlerin yerini tamamen aldılar.

Vadide erkenci'den geççi'ye kadar farklı mandalina çeşitleri yetiştirilir. Böylece, mandalina bahçelerinde hasat önce, Eylül başı ile ortası arasında olgunlaşan en erkenci çeşit "*Ichimaru*" ile başlar ve mandalina sezonunun Aralık ayında sona erdiğini işaret eden "*Unshiu owari*" çeşidi ile sona erer.

Akdeniz Meyve Sineği olgunlaşan meyvelere saldırır

Hırvatistan'daki mandalina üretimi için önemli olan başlıca ekonomik zararlı, Akdeniz Meyve Sineği'dir (**Ceratitis capitata**). Mandalinaların büyük bir kısmı, bir dizi AB ülkesinin yanı sıra, bu türün karantina zararlısı olduğu ve düzenlemeye tabi olduğu Rusya, Sırbistan ve diğer devletlere ihraç edilmektedir. Aynı zamanda, bir yandan bölgenin spesifik ekolojik önemi, diğer yandan meyvelerdeki pestisit kalıntıları riski nedeniyle, insektisitlerle yoğun mücadele önerilmemektedir.

Hırvatistan'da Akdeniz Meyve Sineği'nin Entegre Mücadelesi

Hırvatistan Tarım Bakanlığı, FAO/IAEA'nın ve son fakat en az değil – yerel tarım üreticilerinin desteğiyle, steril böceklerin salınması yoluyla geniş ölçekli entegre mücadele için bir program uygulamaya karar vermiştir – SIT (Steril Böcek Tekniği).